

Besluit van de gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen houdende vernietiging van het besluit van de gemeenteraad van Berlare dd. 14 december 2020, waarbij werd beslist om zonder stemming geen standpunt in te nemen om aan te sluiten bij de Statiegeldalliantie aangezien dit geen gemeentelijke bevoegdheid is

DE GOUVERNEUR VAN DE PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

Bevoegdheid

Het decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 332, §1.

Feitelijke context

Raadslid Jan Van Hee (sp.a-Groen fractie) dient op 15 december 2020 bij het Agentschap Binnenlands Bestuur een klacht in met betrekking tot zijn voorstel van beslissing over het toetreden tot de Statiegeldalliantie.

Ondanks meermaals aandringen van raadslid Van Hee, zou voorzitter De Gucht, gesteund door burgemeester Gabriëls, hebben geweigerd hierover de stemming te organiseren aangezien statiegeld geen gemeentelijke materie is.

Dit resulteerde formeel in de beslissing van de gemeenteraad van 14 december 2020, waarbij werd beslist om zonder stemming geen standpunt in te nemen om aan te sluiten bij de Statiegeldalliantie.

Juridisch kader

Het decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017 (artikelen 2, 21 e.v.).

Parlementaire vraag nr.114 van Bart Tommelein van 2 december 2010 en antwoord van Vlaams minister voor Binnenlands bestuur, Geert Bourgeois.

Verantwoording

Uit het verloop van de discussie over het agendapunt inzake “het toetreden tot de Statiegeldalliantie” van raadslid Jan Van Hee op de gemeenteraad van Berlare van 14 december 2020, blijkt dat er hierover geen stemming is gebeurd, ondanks het feit dat het raadslid dit meermaals heeft gevraagd.

Na de discussie binnen de gemeenteraad verklaarde het raadslid enkel akte te hebben genomen van het feit dat er niet zou worden gestemd over dit agendapunt, wat niet hetzelfde is als hiermee akkoord gaan.

Uit de discussie blijkt dat zowel de voorzitter als de burgemeester begrip hebben voor de aangehaalde problematiek rond statiegeld en zwerfvuil, maar beiden benadrukten dat het invoeren van statiegeld niet behoort tot de gemeentelijke bevoegdheden.

De burgemeester wees erop dat op gemeentelijk vlak al een aantal initiatieven ter bestrijding van zwerfvuil werden genomen.

Het klopt dat het invoeren van statiegeld niet tot de gemeentelijke bevoegdheden behoort (deze materie behoort tot de bevoegdheid van Vlaanderen), doch dit was niet de draagwijdte van de ontwerpbeslissing van klager. Raadslid Van Hee stelde enkel voor dat de gemeente Berlare zich zou aansluiten bij de 'Statiegeldalliantie' en de campagne 'Statiegeld? Yes we can!' actief zou promoten.

In de Statiegeldalliantie verenigen zich bedrijven, lokale overheden, organisaties. Samen roepen ze de regeringen in België en Nederland op om structurele en eerlijke oplossingen door te voeren in de vorm van statiegeld op alle PET-flessen en blikjes. Sinds oktober 2017 sluiten zich steeds meer Nederlandse en Belgische partners aan bij de Statiegeldalliantie.

De voorzitter van de gemeenteraad en de burgemeester beslisten dus - zonder over te gaan tot een stemming - om hierover geen standpunt in te nemen, met als reden: het is geen gemeentelijke bevoegdheid om aan te sluiten bij de Statiegeldalliantie.

De beslissing om niet over te gaan tot een stemming van de resolutie in kwestie, kan niet worden bijgetreden.

De gemeentelijke bevoegdheden zijn om te beginnen erg ruim en omvatten alles wat te maken heeft met het 'gemeentelijk belang', met andere woorden met de collectieve noden van de inwoners. In theorie kan een gemeente alles doen wat haar niet is verboden, dus in principe ook stemmen over 'het geven van een signaal aan de hogere overheid'.

Alleen de gemeenteraad is bevoegd voor zaken van 'gemeentelijk' belang. Dus kan en mag enkel de gemeenteraad oordelen of het voorgelegde agendapunt binnen de grenzen van zijn bevoegdheid valt.

De voorzitter of een raadslid kan de onbevoegdheid van de raad opwerpen, waarna de gemeenteraad stemt of hij al dan niet bevoegd is.

Dit laatste is in voorliggend geval niet gebeurd. Men is dus voorbijgegaan aan het feit dat het de gemeenteraad is die meester is van de agenda.

In dit verband moet ook worden gewezen op het antwoord van Geert Bourgeois als Vlaams minister van Binnenlands bestuur, op de parlementaire vraag nr.114 van Bart Tommelein van 2 december 2010:

“Over alle punten die op de agenda van de gemeenteraad geagendeerd zijn, wordt in principe gestemd. Artikel 34 van het Gemeentedecreet bepaalt dat de besluiten genomen worden bij volstrekte meerderheid van de stemmen.

De voorzitter van de gemeenteraad heeft dus niet het recht om autonoom te beslissen dat over een volgens alle wettelijke voorschriften correct geagendeerd agendapunt niet zou worden gestemd. Het speelt daarbij geen rol hoe dat agendapunt op de agenda van de gemeenteraad werd geplaatst.

Er kan van deze regel eventueel wel afgeweken worden wanneer, na een debat in de raad met betrekking tot een agendapunt, de raadsleden unaniem tot een akkoord zouden komen (zonder dat dit akkoord vertaald wordt in een formele stemming) dat over dat punt niet moet gestemd worden, omdat het bijvoorbeeld beter vooraf in een commissie zou besproken worden.

Wanneer echter één raadslid de stemming toch vraagt, kan de voorzitter dat niet weigeren. Het is immers de gemeenteraad die ter zitting meester is over de agenda en de voorzitter van de gemeenteraad heeft ter zake geen bevoegdheid.”

In casu is er geen debat geweest in de raad met betrekking tot het agendapunt in kwestie, dat tot een unaniem akkoord heeft geleid dat over dat punt niet moet worden gestemd.

Om alle bovenvermelde redenen moet worden besloten dat de klacht van raadslid Jan Van Hee gegrond is en dat een toezichtmaatregel zich opdringt.

BESLUIT:

Enig artikel. Het besluit van de gemeenteraad van Berlare van 14 december 2020, om zonder stemming geen standpunt in te nemen om aan te sluiten bij de Statiegeldalliantie aangezien dit geen gemeentelijke bevoegdheid is, wordt vernietigd.

Tegen deze beslissing kan een beroep tot nietigverklaring of een verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging worden ingediend bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het verzoekschrift wordt ingediend, hetzij elektronisch via een beveiligde website van de Raad van State (<http://eproadmin.raadvst-consetat.be/>), of met een ter post aangetekende brief die wordt toegezonden aan de Raad van State (Wetenschapsstraat 33 te 1040 Brussel). Het verzoekschrift wordt ingediend binnen een termijn van zestig dagen nadat de beslissing werd betekend. Indien de beslissing niet betekend diende te worden, gaat de termijn in met de dag waarop de verzoeker er kennis van heeft gehad.

Gent,

De gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen

Carina Van Cauter